

Peter Cibira:

Úvodné slovo

(sympóziu OZ Kampanila „Radosť lásky“, 10. 11. 2018, Bratislava)

Pápež František v roku 2014 zvolal mimoriadnu synodu o rodine. O úvodnú reč, ktorá mala dať teologický základ diskusii, požiadal pápež kardinála Waltera Kaspera. Kardinálova reč mala názov „Evanjelium rodiny“¹. Autor sa v nej pokúsil zhodnotiť pastoračné výzvy rodiny v kontexte evanjelizácie. Stalo sa však niečo na dnešnú dobu nevídané. Úvodná reč a potom aj celá mimoriadna synoda bola predmetom nielen odbornej teologickej diskusie, ale diskusia presiakla do oveľa širšej spoločnosti. Úniky informácií z rokovania, následné dementovanie, upravovanie a vysvetľovanie týchto informácií, ale už aj samotný záujem médií – to všetko boli znaky, že sa rokovania účastníkov synody dotkli veľmi dôležitej témy. Tou témou je možnosť pristupovať k sviatostiam pre ľudí, ktorí sú rozvedení a uzatvorili druhý tzv. neregulárny zväzok. Diskusia na túto tému začali pripomínať dve bojové línie, kde jedna ostreľuje svojimi argumentmi druhú. V pôvodných zámeroch pápeža Františka i kardinála Kaspera však toto nebola prvotná a jediná téma synody. Celkom jednoznačne nemali zámer rozdeliť diskutujúcich na dve skupiny – na tých, ktorí sú za sviatosti pre ľudí v neregulárnych zväzkoch, a na tých, ktorí sú jednoznačne proti. Nemali záujem vytvoriť bojové línie a bariéry, vyriešiť bojové bonmoty a heslá brániace hľadaniu porozumenia. Pápež i kardinál chceli hovoriť o postavení, starostiach a problémoch dnešných rodín a hľadať pre ne svetlo a silu, teda objavovať a ponúkať „evanjelium rodiny“.

Po roku, teda v roku 2015 sa konala už riadna synoda o rodine a záverečný dokument z nej, posynodálnu exhortáciu s názvom „Amoris laetitia“, teda „Radosť lásky“ predložil pápež František v roku 2016. Napätia, ktoré sprevádzali mimoriadnu synodu, neútlkli. Ešte pred vydaním záverečného dokumentu podala Kongregácia pre vieru² pápežovi niektoré svoje výhrady. Potom sa nezvyklým spôsobom – medializáciou výhrad – obrátili na pápeža kardináli Carlo Caffarra, Walter Brandmüller, Raymond Burke a Joachim Meisner.³ A napokon prišlo k podpisovaniu verejných výziev za zachovanie doterajšej praxe. Kritici našli svoje dôvody v ôsmej kapitole exhortácie a predovšetkým v poznámke pod čiarou č.

¹ V slovenčine vyšla úvodná reč knižne: Kasper, W.: *Evanjelium rodiny. Prejav pred konzistóriom*. Trnava: Dobrá kniha 2014, s.62. ISBN 978-80-7141-860-3

² Kongregácia pre vieru mala výhrady k *Amoris laetitia*, in: *Život cirkvi vo svete*. 02/2017. Dostupné: <http://modlitba.sk/?p=10082>

³ <https://svetkrestanstva.postoj.sk/18858/paet-otazok-pre-papeza>

351. Tam pápež píše o potrebe rozlišovania jednotlivých prípadov a o potrebe sprevádzania a v spomenutej poznámke pod čiarou pripúšťa, že v určitých prípadoch by Cirkev mohla pomáhať ľuďom v neregulárnom zväzku aj sviatosťami. Celý dokument je však niečím oveľa bohatším: je poctivým a citlivým pohľadom na veľmi širokú škálu problémov, ktorým dnešné manželstvá musia čeliť. Je z neho cítiť úprimný záujem o posilňovanie manželskej lásky, je hľadaním ciest k takémuto posilňovaniu. Niektorý tento dokument nazval „zalúbeným listom pápeža rodinám“. A je to preň možno to najvýstižnejšie pomenovanie. Pretože, ako hovorí samotná exhortácia,⁴ starať sa o ľudí v problémových situáciách (aj o rozvedených) nie je stratou viery, ale prejavom lásky.

František sa pustil do zložitej témy. Ale úctu si zaslúži už za to, že sa do takejto témy pustil. Určite by mu v jeho veku všetci prepáčili, ak by takéto háklivé témy neotváral. Ale urobil to. Pokúsil sa hľadať súcitnú blízkosť s ľuďmi, nie však tým, že by popieral tradíciu alebo predkladal príliš ľahkú cestu. Zjavne je vidieť, že on sám má radosť z lásky a chápe ju ako základné napĺňanie evanjelia.

Ako bude „*Amoris laetitia*“ aplikovaná v praxi, to ukáže len čas. Na Slovensku sa zatiaľ zdá, akoby sme nevedeli, čo si s ňou počať. My sme sa pokúsili do nej aspoň hlbšie nahliadnuť a diskutovať o nej na sympóziu dňa 10. 11. 2018 v Bratislave.

⁴ Porovnaj: Pápež František: *Amoris laetitia*. Trnava: Dobrá kniha 2016, s. 148. ISBN 978-80-8161-218-3